

Memo van de gedeputeerde

C.A. van der Maat
Gedeputeerde Mobiliteit en Samenwerking

Onderwerp

Resultaten BO MIRT 6 december 2017

Datum

8 december 2017

Documentnummer

Aan

Provinciale Staten van
Noord-Brabant

Kopie aan

Van

C. van der Maat

Telefoon

(073) 681 20 54

Email

cvdmaat@brabant.nl

Bijlage(n)

2

Geachte Statenleden,

Via deze memo informeer ik u over de uitkomsten van het BO MIRT¹ landsdeel Zuid (Noord-Brabant en Limburg) dat ik afgelopen woensdag 6 december samen met gedeputeerde Van den Hout en enkele collega-bestuurders voerde met minister Van Nieuwenhuizen en staatssecretaris Van Veldhoven. Omdat we als Brabantse partijen de afgelopen maanden achter de schermen stevig hebben gelobbyd en zo concreet mogelijke voorstellen aan het rijk hebben voorgelegd, zijn we erin geslaagd om over een aantal belangrijke prioriteiten goede afspraken te maken. In dit memo vindt u de hoofdlijnen van de gemaakte afspraken.

Kennismaking nieuwe bewindspersonen

Het eerste BO MIRT van deze kabinetsperiode was allereerst een mooie gelegenheid om nader kennis met elkaar te maken. Het was een goed gesprek waarbij de minister en de staatssecretaris duidelijk hebben laten merken dat zij uitkijken naar de verdere samenwerking de komende jaren. Wij hebben aangegeven vertrouwen te hebben in de samenwerking tussen het rijk en Brabant. Het is van groot belang voor Nederland en het versterken van onze internationale positie dat Brabant bereikbaar blijft en we samen de schouders zetten onder een concurrerend vestigingsklimaat in Zuid-Nederland. Daarom moeten we op tempo investeren in het aanpakken van knelpunten en ons gezamenlijk gereed maken voor 'de toekomst van de mobiliteit'. We zien in het regeerakkoord 'Vertrouwen in de Toekomst' duidelijk overeenkomstige ambities met onze inzet op onder andere de toepassing van smart mobility en fiets. Om de samenwerking tussen onze regio en het rijk een kickstart te geven hebben wij de bewindspersonen twee symbolische boardingpasses aangeboden en uitgenodigd om gezamenlijke ambities waar te maken.

Voor de waterveiligheidsopgave is tussen partijen opnieuw bevestigd dat investeringen in rivierverruiming en gebiedsontwikkelingen langs de Maas wenselijk en nodig zijn, zowel op de korte termijn met de huidige koploperprojecten als op de lange termijn (2050). Het regeerakkoord stuurt aan op het sluiten van een bestuursakkoord klimaatadaptatie tussen rijk en regio's. Wij hebben in het gesprek met de minister de urgentie hiervan benoemd en willen met het rijk samen invulling geven aan de maatregelen die gericht zijn op een klimaatbestendige en waterrobuuste inrichting van Brabant.

---

¹ BO MIRT is de afkorting voor Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport.

A2 Deil - 's-Hertogenbosch/Vught

De A2 Deil - 's-Hertogenbosch - Vught komt in de NMCA² naar voren als groot knelpunt en staat als nationale as tussen de Mainports Schiphol en Brainport Brabant ook genoemd in het regeerakkoord. Daarnaast is deze verbinding van belang voor het functioneren van het regionale netwerk in Brabant. Rijk en regio hebben ingestemd met de resultaten van het MIRT-onderzoek A2 Deil - 's-Hertogenbosch - Vught en hebben afgesproken te starten met een adaptieve, gebiedsgerichte aanpak voor zowel de korte als de lange termijn.

Datum

8 december 2017

Stuknummer

Het quick win-pakket voor de korte termijn bestaat onder andere uit diverse kleine infrastructurele maatregelen op hoofd- en stedelijk wegennet, verbetering van het openbaar vervoer, verbeteren van overstapmogelijkheden op knooppunten tussen trein, bus, auto en fiets, fiets-investeringen en een werkgeversaanpak om te stimuleren dat werknemers anders of op een ander tijdstip gaan reizen. De totale kosten van het pakket aan quick wins en de voorbereidende onderzoekskosten zijn geraamd op €45,9 miljoen. Het rijk reserveert hiervoor €18,3 miljoen. De regionale overheden dragen in totaal €27,6 miljoen bij waarvan de provincie Noord-Brabant €11,2 miljoen voor haar rekening neemt. Hierbij zijn de onderzoekskosten 50/50 verdeeld over rijk en regio. We dragen als regio stevig bij aan dit quick-winpakket omdat er ook veel regionale maatregelen worden uitgevoerd. Ik zal de Staten op basis van geconcretiseerde kostenramingen een expliciet dekkingvoorstel voorleggen bij een volgend P&C-moment.

De quick wins zijn echter niet afdoende om de A2 voor de lange termijn bereikbaar te houden. Daarom is ook afgesproken om de oplossingsrichtingen voor de (middel)lange termijn nader te onderzoeken. De minister en ik hebben afgesproken dat het rijk samen met de regio op korte termijn start met een MIRT-verkenning naar deze oplossingsmogelijkheden waaronder een verbreding van de A2 tussen de knooppunten Deil en Vught. Het rijk reserveert hiervoor €430 miljoen. Dit is een forse rijksbijdrage waarmee het rijk duidelijk haar bereidheid toont om stevig te investeren in de doorstroming (verbreding) op deze belangrijke Noord-Zuid-as.

A58 Tilburg-Breda

Ook de A58 is in het regeerakkoord opgenomen als een belangrijke verkeersader naar het zuiden en oosten van het land. De problematiek op de A58 Tilburg - Breda is een urgent knelpunt uit de NMCA en van groot belang voor het internationaal personen- en goederenvervoer. De A58 Tilburg - Breda is één van de deelopgaven in het programma SmartwayZ.NL.

Het afgelopen jaar is een marktverkenning uitgevoerd naar de 'slimste oplossing' op dit wegvak. Uit het uitgevoerde onderzoek naar oplossingen voor de A58 is gebleken dat er op dit traject, naast inzet van slimme oplossingen, ook uitbreiding van infrastructuur nodig is naar 2x3 rijstroken. In het BO MIRT hebben we afgesproken dat rijk en regio daarom officieel met een MIRT-verkenning A58 Tilburg - Breda starten. Naar verwachting kan in 2018 een startbeslissing worden genomen. Binnen deze MIRT-verkenning worden zowel innovatieve als kostenefficiënte infrastructurele oplossingen onderzocht.

Wanneer in een latere fase bij de vaststelling van het voorkeursalternatief meer duidelijk is over de benodigde financiële middelen, maken rijk en regio definitieve

---

² De Nationale Markt en Capaciteits Analyse (NMCA) is een analyse die het rijk aan het einde van elke kabinetsperiode opstelt. Ze bevat knelpunten die de komende decennia te verwachten zijn op de rijks- en spoorwegen. Voor het rijk is dit een belangrijke basis voor haar investeringsbeslissingen.

afspraken over de kostenverdeling tussen regio en rijk. De minister en ik hebben in het BO MIRT wel de afspraak gemaakt dat hiervoor een verdeling 1/3 regio (tot een maximale provinciale bijdrage van €20 miljoen exclusief BTW) en 2/3 rijk als uitgangspunt geldt. Mede ondersteund door de [motie M9](#) d.d. 10 juni 2016 waarmee uw Staten €20 miljoen beschikbaar stelt voor dit traject, zijn we er nu in geslaagd om definitieve afspraken te maken voor een robuuste oplossing van een van de drukste snelwegen van Brabant binnen een voor het rijk betrekkelijk kort tijdspad. De dekking van de €20 miljoen is voorzien in de reserve SIF.

Datum

8 december 2017

Stuknummer

Eindhoven Internationale Knoop XL

Met het rijk wordt er gewerkt aan een gezamenlijke Brainport Actieagenda om sturing te geven aan de bevordering van de internationale concurrentiekracht van dit economisch kerngebied en de verdienkracht van Nederland als geheel. Streven is dat de Brainport Actieagenda einde eerste kwartaal 2018 gereed is. U wordt hier nader over geïnformeerd in het eerste kwartaal van 2018.

De minister en staatssecretaris erkennen het belang van versterking van de bereikbaarheid voor de uitvoering van de Nationale Brainport Actieagenda en de rol die het BO MIRT hierin speelt. We hebben afgesproken om samen met het rijk te bezien aan welke ruimtelijk economische opgaven in de Brainport het BO MIRT een bijdrage kan leveren.

Ondertussen werken wij ook al aan de uitvoering van onderdelen van de Nationale Brainport Actieagenda. Wethouder Depla van de gemeente Eindhoven heeft de minister en staatssecretaris een propositie "Eindhoven Internationale Knoop XL" aangeboden. Het gepresenteerde pakket omvat het verbeteren van de (inter)nationale spoorverbindingen (waaronder Eindhoven-Düsseldorf), het versterken van het regionale openbaar vervoer (waaronder het busstation Neckerspoel en HOV-3³), het versterken van het knooppunt zelf (waaronder een 4e perron Eindhoven Centraal en een Dommelpassage) en investeringen in de stedelijke ontwikkeling: woningen, kantoren en voorzieningen.

Rijk en regio hebben besloten om deze propositie als basis voor verdere uitwerking te nemen in samenhang met de ontwikkeling van Eindhoven Airport. Voor Eindhoven Internationale Knoop XL gaan we samen met het rijk adaptief en programmatisch in tranches werken vanuit een gedeelde visie voor de lange termijn. Als blijk van commitment reserveren rijk en regio ieder voor de uitvoering van het maatregelenpakket uit de eerste tranche⁴ €10 miljoen exclusief BTW als startkapitaal. De provincie Noord-Brabant zal daarvan €5 miljoen bijdragen. Ik zal te zijner tijd de Staten een voorstel voor de dekking van de provinciale bijdrage voorleggen. Tegelijkertijd neemt het rijk ons verzoek voor een bijdrage aan de fietsenkelder Zuid ook mee bij de verdeling van de €100 miljoen die in het regeerakkoord beschikbaar is gesteld voor fietsvoorzieningen.

In februari of maart 2018 gaan wij, tijdens een bestuurlijk werkbezoek van de bewindslieden aan de Brainportregio, nadere afspraken maken over de uitvoering van de projecten die bijdragen aan de lange termijn ontwikkeling van Eindhoven Internationale Knoop XL.

---

³ HOV3 is een vrijliggende busverbinding tussen Eindhoven Centraal en Eindhoven Airport via Brainport Innovation Campus en Woensel.

⁴ De eerste tranche maatregelen bestaat uit HOV-3, fietsenkelder Stationsplein Zuid-district E en de spoorverbinding Eindhoven - Düsseldorf.

Parallel hieraan starten we in 2018 met een onderzoek naar de Spoorprong Brabant. Dit leidt tot inzicht in de noodzakelijke maatregelen voor verbetering van de bereikbaarheid en het behouden van de robuustheid en hoge kwaliteit van het vervoer per spoor in Zuid Nederland. Besluitvorming is voorzien in het BO MIRT van 2019.

Datum

8 december 2017

Stuknummer

Ook start de regio in 2018 een planstudie voor de HOV-3. Het rijk werkt hieraan mee. Dit besluit komt voort uit het regionale haalbaarheidsonderzoek naar een Multi Modaal Transferpunt bij Eindhoven Acht. In dit onderzoek is geconcludeerd dat een treinstation op deze locatie bij het lage en midden groeiscenario voor Eindhoven Airport vooralsnog niet aan de orde is. Ook bleek dat de HOV-3 wel een haalbare 'no regret' maatregel is die een zeer gunstig effect heeft voor de stedelijke en landzijdige bereikbaarheid van Eindhoven en Eindhoven Airport.

Slimme en Duurzame Mobiliteit

We werken als partners in BrabantStad aan een adaptief programma Slimme en Duurzame Mobiliteit 2018-2022 met maatregelen op het gebied van autonoom rijden (ITS), de toekomst van OV, fiets en slimme logistiek. Dit programma gaat onderdeel uitmaken van de stedelijke agenda BrabantStad die uw Staten in februari 2018 ontvangen. Het programma Slimme en Duurzame Mobiliteit vervangt het programma Beter Benutten Vervolg dat later dit jaar officieel eindigt. Om te voorkomen dat een paar projecten in de tussentijd stilvallen heb ik met de minister afspraken gemaakt om deze het komende half jaar te continueren. Het gaat concreet om maatregelen gericht op het voortzetten van de werkgeversaanpak (Brabantsmobiliteitsnetwerk), B-Riders en Logistiek in Brabant.

De continuering van B-Riders en Logistiek in Brabant kan gedekt worden binnen de vigerende financiële afspraken uit het programma Beter Benutten Vervolg. De continuering van het Brabantsmobiliteitsnetwerk worden 50/50 betaald door rijk en regio waarbij het provinciale deel (€97.500,-) wordt gedekt uit de middelen van het uitvoeringsprogramma Fiets in de Versnelling en regionale bijdragen door de B5-gemeenten.

Deltaprogramma Maas

In het BO MIRT van 2016 hebben rijk en regio een programma met acht MIRT-verkenningen en drie MIRT-onderzoeken vastgesteld met gecombineerde rijks- en regionale financiering ter voorbereiding van de korte termijn uitvoering (voor 2030). Hierbij worden dijkversterking, rivierverruiming en gebiedsontwikkeling gecombineerd.

Alle afgesproken onderzoeken en verkenningen verlopen conform de in het BO MIRT 2016 gemaakte afspraken. In Brabant betreft het de lopende MIRT-verkenningen Oeffelt en Ravenstein - Lith (Meanderende Maas) en het MIRT-onderzoek Maasoeverpark - 's-Hertogenbosch - Maasdriel (waarvoor een plan van aanpak wordt geagendeerd voor het BO MIRT van 2018).

Nast deze korte termijn maatregelen worden ook besluiten voor de lange termijn voorbereid (tot 2050). In 2018 zullen, als eerste stap, bestuurlijke afspraken op hoofdlijnen worden gemaakt tussen rijk en regio over de manier waarop in de toekomst dijkversterking, rivierverruiming en gebiedsontwikkeling samengaan voor een veilige Maas.

Klimaatadaptatie/Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie

Aanpassing aan klimaatverandering is van toenemend belang om aan de doelstellingen voor een sterke economie en een duurzame leefomgeving te kunnen voldoen. Nadrukkelijk speelt in Zuid-Nederland ook de problematiek van het omgaan met extreem weer, waarover we als regio in het voorjaar van 2017 een gezamenlijke uitnodiging 'Versneld aan de slag met klimaatadaptatie' aan het rijk hebben aangeboden. In het overleg met de minister hebben we de urgentie hiervan nogmaals onderstreept en is het belang van integraliteit in aanpak en financiering nadrukkelijk onder de aandacht gebracht. De komende tijd zullen we dit in constructieve samenwerking concreter maken.

Datum

8 december 2017

Stuknummer

Ruimtelijk-economische adaptieve agenda West-Brabant en Hart van Brabant

De adaptieve Ruimtelijk-Economische Agenda is namens de regio West-Brabant en Hart van Brabant aangeboden tijdens het BO MIRT. De agenda is gericht op de toekomstbestendigheid van de regionale economie en geeft daarmee invulling aan de ambitie om samen een belangrijke bijdrage te leveren aan de toegevoegde waarde voor de economie van Nederland.

Er zal daarbij nadrukkelijk verbinding gezocht worden met andere agenda's en processen van visievorming (zoals REOS, de Nationale en regionale Omgevingsvisie's en MIRT-gebiedsagenda's). We hebben als regio met de minister afgesproken om nader te bepalen hoe het rijk het beste betrokken kan worden bij onder andere de uitwerking van een viertal sleutelprojecten: de versterking van de (inter)nationale spoorbereikbaarheid, beter benutten van buisleidingen voor nieuw transport, optimaliseren van de digitale infrastructuur en de start van een gezamenlijke verkenning naar circulaire economie en industriële symbiose.

Diverse overige punten

Naast bovengenoemde onderwerpen stond een aantal hamerpunten op de agenda van het BO MIRT. Deze hamerpunten zijn opgenomen in de Tweede Kamerbrief die als bijlage 1 integraal is toegevoegd.

- Wilhelminakanaal: rijk en regio hebben definitief besloten tot herbouw van sluis II als oplossing voor het geohydrologische probleem waarmee we geconfronteerd zijn. Herbouw van Sluis II is de oplossing die weliswaar duurder is, maar problemen met verzakking in de directe omgeving en verdroging van natuur voorkomt en een beter uitgangspunt geeft voor klimaatbestendige afspraken over de waterhuishouding in het gebied. Afspraken over de exacte hoogte van de extra bijdragen per partij worden gemaakt en vastgelegd in een nieuwe bestuursovereenkomst na de nadere uitwerking van bedoelde plannen. Voor een uitgebreide toelichting over de afgeronde onderzoeken van het rijk en de gemaakte afspraken tussen rijk, provincie en gemeente Tilburg verwijs ik u graag naar de afzonderlijke statenmededeling over dit onderwerp (nr. 4284799).
- Eindhoven Airport: het rijk heeft tijdens het BO MIRT bevestigd dat ze het initiatief nemen tot de start en de facilitering van het proces 'Ontwikkeling Eindhoven Airport na 2019'. Dit op nadrukkelijk verzoek van de gemeente Eindhoven, de omliggende gemeenten en de provincie Noord-Brabant. De eerste fase van het proces is gestart. Het betreft onderzoek en analyse op basis van een aantal ontwikkelscenario's. Deze fase bestaat uit in ieder geval vijf onderzoeksporen: economische spin-off, luchtzijdige bereikbaarheid, landzijdige bereikbaarheid, milieu-duurzaamheid-leefbaarheid en Airport infrastructuur.

Deze eerste fase wordt medio maart 2018 afgerond. Zodra de objectieve informatie uit fase 1 beschikbaar is, vindt een bestuurlijk overleg plaats tussen rijk en regio over de consequenties daarvan voor de Luchtvaartnota. Omdat wij hechten aan een zorgvuldig besluitvormingsproces van het rijk over de toekomst van de regionale luchthaven hebben de regionale partners en ik meerdere malen gepleit voor duidelijkheid over het proces, de wijze waarop de omgeving wordt betrokken en de rollen en verantwoordelijkheden van de belangrijkste stakeholders.

Datum

8 december 2017

Stuknummer

Daarnaast heb ik in de rondvraag nog een aantal onderwerpen aan de orde gesteld:

- Met betrekking tot de vertraging van de verbreding van de A27 heb ik een pleidooi gehouden om de realisatie van het knooppunt Hooipolder in het snelst mogelijke tijdsplan op te pakken. Afsproken is een onderzoek van Rijkswaterstaat op onder andere deze vraag af te wachten. We blijven hier met het oog voor de bereikbaarheid van West-Brabant nadrukkelijk aandacht voor vragen.
- Ook is aan de staatssecretaris gevraagd om samen met de regio te onderzoeken welke innovatieve mogelijkheden er zijn om het OV tussen Breda en Utrecht te verbeteren, mede naar aanleiding van de conferentie die daarover op 13 november jl. heeft plaatsgevonden. De staatssecretaris heeft aangegeven het gesprek hierover met de regio aan te gaan.
- In het BO MIRT landsdeel Oost heeft collega-gedeputeerde Conny Bieze mede namens mij onder andere afgesproken dat een nader onderzoek gestart wordt naar de mogelijkheden voor kleinschalige infra-aanpassingen op de A50 Bankhoef-Paalgraven. In de Programmaraad SmartwayZ.NL is op 27 september jl. al afgesproken een onderzoek te starten naar de A50 Eindhoven-Veghel in combinatie met de A2 Randweg Eindhoven. Op deze manier proberen we vanuit beide regio's de doorstromingproblemen op de A50 op de bestuurlijke agenda te krijgen en aanpak door het rijk te bespoedigen.

BO Goederencorridors

Op 6 december 2017 is ook het BO Goederencorridors gehouden. De minister en staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, de provincies Zuid-Holland, Gelderland, Limburg en Noord-Brabant, het Havenbedrijf Rotterdam en de Topsector Logistiek hebben afspraken gemaakt over het gezamenlijk starten van een aantal concrete acties op de Goederencorridors Oost en Zuidoost als onderdeel voor een programma-aanpak van de corridorsamenwerking.

Basis is het eindrapport van het [MIRT-onderzoek Goederencorridors Oost en Zuidoost](#). De positie van Brabant als belangrijke logistieke regio komt daarin goed naar voren. We hebben o.a. ingezet op het versterken van Moerdijk en Tilburg als belangrijke bovengemiddelde knooppunten op de corridor Zuidoost en op het verbinden van de innovatie en data-ontwikkeling op de corridor aan de uitwerkingen in het programma SmartwayZ.NL. Voor Moerdijk en Tilburg maken we nu plannen die de basis gaan vormen voor vervolgspraken in 2018 over financiering en fasering. Daarnaast worden acties gestart gericht op innovaties op het gebied van transportdatadeling en verduurzaming c.q. de CO2-reductie van het transport. Ook heb ik aandacht gevraagd voor het truckparkeren op de corridors. Met de minister en staatssecretaris is afgesproken dat de gezamenlijke partijen de kansen en mogelijkheden voor truckparkings op en rond de corridors in beeld gaan brengen. Hiermee wordt ook uitvoering gegeven aan [motie M6a](#) die onlangs door PS is aangenomen.

Vervolgproces

Dankzij de inbreng van velen en een stevige inzet vanuit ons provinciehuis en de regio zijn we er opnieuw in geslaagd goede afspraken te maken met de bewindslieden. We hebben, ook met het nieuwe kabinet, een gedeelde ambitie waarbij we concrete knelpunten aanpakken en ons gezamenlijk voorbereiden op onder meer de toekomst van de mobiliteit. We hebben wederom een belangrijke stap voorwaarts gezet om Brabant bereikbaar te houden. De gesprekken geven mij het vertrouwen dat we ook voor de overige ambities met het kabinet samen kunnen werken om deze met voldoende tempo te gaan realiseren.

Datum

8 december 2017

Stuknummer

Met vriendelijke groet,

Christophe van der Maat,
Gedeputeerde Mobiliteit en Samenwerking

Bijlage 1 Tweede Kamerbrief & afsprakenlijst bestuurlijk overleg MIRT
Bijlage 2 Kaart met de Brabantse BO MIRT-projecten